

Amharcóir Mapa – Amharcóir Pleanála Teanga

Conas an t-amharcóir mapa a úsáid agus ceisteanna coitianta

1. Cén chaoi a n-oibríonn an t-amharcóir mapa?

Tá roinnt cnaipí ar an bpríomhbharra uirlisí i bhfeidhmchlár an amharcóra agus déantar cur síos sa tábla thíos ar a bhfeidhm agus ar a bhfeidhmiúlacht.

Uirlis	Cur Síos
	Is cnaipe eolais é seo a chuireann eolas achomair ar fáil ar Phleanáil Teanga agus ar na sonraí staidrimh atá i bhfeidhmchlár an amharcóra.
	Taispeánann an uirlis seo eochair eolais i gcomhair sraith sonraí ar bith atá gníomhach agus atá seiceáilte agus infheicthe i bpríomhfhuinneog an mhapa.
	Taispeánann uirlis an Liosta Sraitheanna an liosta de shraitheanna sonraí atá ar fáil agus ar féidir a thaispeáint i bpríomhfhuinneog an mhapa. Taispeántar sa phána ar an taobh sraitheanna sonraí an mhapa atá ar fáil nuair a chliceálann tú ar an uirlis seo. Is féidir sraitheanna aonair sonraí a chasadh air nó a mhúchadh trí tic a chur sa bhosca le taobh ainm na sraithe sa phána ar an taobh. Is féidir leat trédhearcacht na sraithe a athrú, nó sraitheanna a bhogadh suas/síos an liosta, trí chliceáil ar an trí phonc tar éis ainm na sraithe.
	Ceadaíonn an uirlis leabharhairc duit zúmáil isteach ar limistéar réamhshainithe. Tá leabharhairc réamhshocraithe do na ceantair Ghaeltachta san amharcóir. Is féidir leat do chuid leabharhairc féin a chur leis maidir le ceantar ar bith a roghnaítear laistigh de phríomhfhuinneog an mhapa.
	Is í seo uirlis ghailearaí an bhonnmhapa. Tugann sí deis duit an mapa bunúsach a athrú go roinnt roghanna sraithe de mhapaí na Suirbhéireachta Ordanáis agus de ghrianghraif ón aer. Is sraith mapa Gaeilge na Suirbhéireachta Ordanáis an mapa réamhshocraithe.

2. Cén fhaisnéis atá ar fáil i sraitheanna sonraí an mhapa?

Le sraitheanna sonraí an phríomh-mhapa atá le feiceáil san amharcóir léirítear na sonraí staidrimh ó na daonáirimh náisiúnta in 2011 agus 2016. Cuirtear na sonraí staidrimh ar leibhéal úsáid na Gaeilge i láthair anseo i sraitheanna sonraí an mhapa de réir na Limistéir Pleanála Teanga, na Bailte Seirbhíse, agus na Líonraí Gaeilge.

Tá 6 shraith sonraí ann freisin a léiríonn suíomh agus rollú seirbhísí luathoideachais, bunscoileanna, agus iar-bhunscoileanna atá curtha ar fáil ag Pobal agus ag an Roinn Oideachais agus Scileanna agus is sonraí sealadacha iad don scoilbhliain 2016/2017.

Sula n-úsáidfídh tú an t-amharcóir mapa seo, is fiú duit eolas maith a chur ar Cheist 14 d'fhoirm an daonáirimh náisiúnta: <http://census.ie/ga/the-census-and-you/each-question-in-detail/>.

Is iad na freagraí ar an tsraith ceisteanna Gaeilge seo sa daonáireamh a úsáideadh san amharcóir mapa seo. Déantar cur síos sa tábla thíos ar ábhar agus brí gach ceann de shraitheanna sonraí an mhapa atá taispeánta san amharcóir mapa Pleanála Teanga.

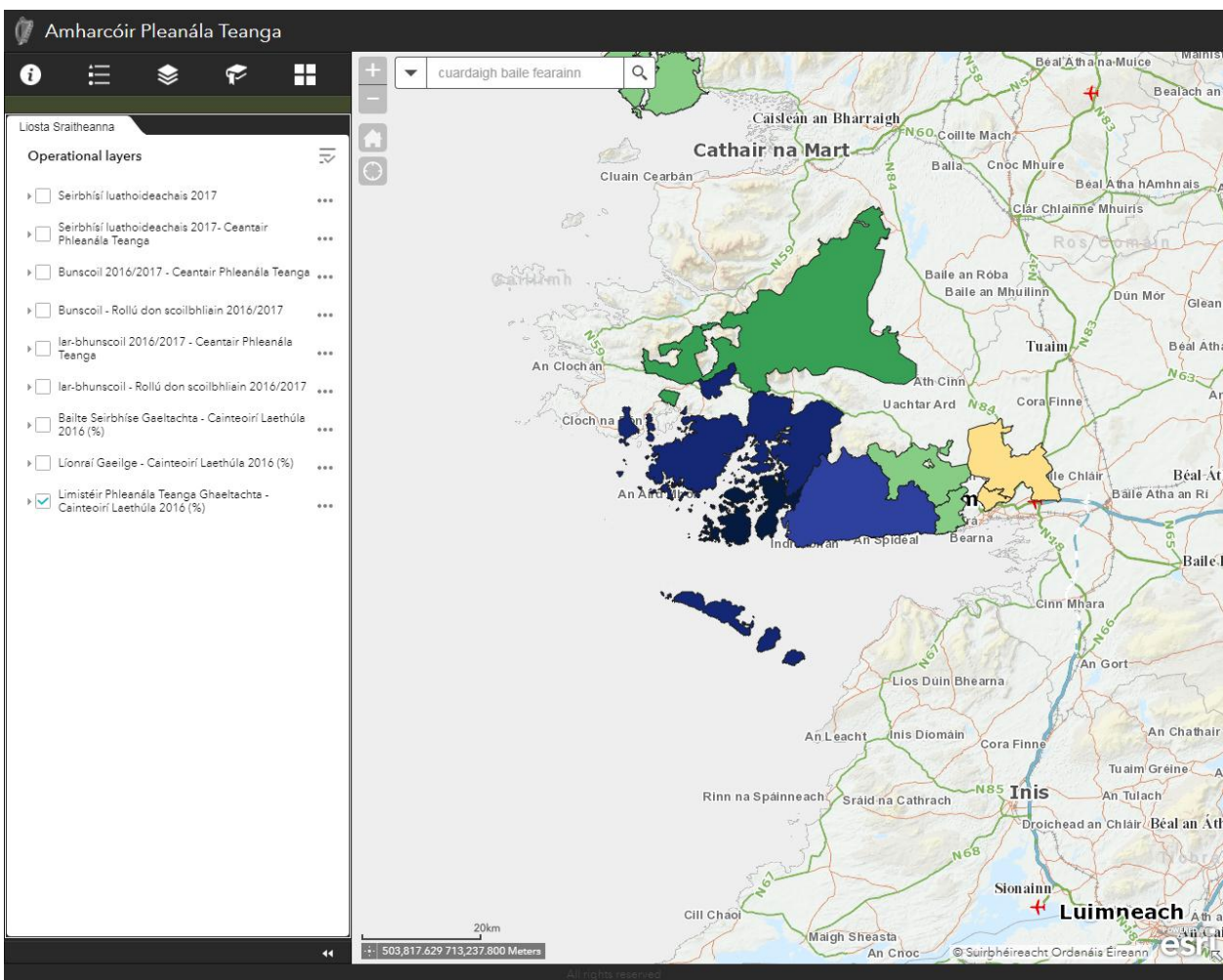
Ainm na Sraithe	Cur Síos
Seirbhísí luathoideachais 2017	Suíomhanna na Seirbhísí luathoideachais mairceáilte mar phointe
Seirbhísí luathoideachais 2017- Ceantair Phleanála Teanga	Suíomhanna na Seirbhísí luathoideachais sna Limistéir Pleanála Teanga Gaeltachta, Bailte Seirbhíse Gaeltachta agus Líonraí Gaeilge mairceáilte mar phointe
Bunscoil 2016/2017 - Ceantair Phleanála Teanga	Suíomhanna na mBunscoileanna sna Limistéir Pleanála Teanga Gaeltachta, Bailte Seirbhíse Gaeltachta agus Líonraí Gaeilge mairceáilte mar phointe
Bunscoil - Rollú don scoilbhliain 2016/2017	Suíomhanna na mBunscoileanna mairceáilte de réir líon na ndaltaí ar an rolla
Iar-bhunscoil 2016/2017 - Ceantair Phleanála Teanga	Suíomhanna na hIarbhunscoileanna sna Limistéir Pleanála Teanga Gaeltachta, Bailte Seirbhíse Gaeltachta agus Líonraí Gaeilge mairceáilte mar phointe
Iar-bhunscoil - Rollú don scoilbhliain 2016/2017	Suíomhanna na hIarbhunscoileanna mairceáilte de réir líon na ndaltaí ar an rolla
Bailte Seirbhíse Gaeltachta – Cainteoirí Laethúla 2016 (%)	Figiúirí maidir le cumas agus úsáid na Gaeilge sna Bailte Seirbhíse Gaeltachta, dathchódaithe de réir céatadán na gCainteoirí Laethúla 2016
Líonraí Gaeilge – Cainteoirí Laethúla 2016 (%)	Figiúirí maidir le cumas agus úsáid na Gaeilge sna Líonraí Gaeilge, dathchódaithe de réir céatadán na gCainteoirí Laethúla 2016
Limistéir Phleanála – Cainteoirí Laethúla 2016 (%)	Figiúirí maidir le cumas agus úsáid na Gaeilge sna Limistéir Pleanála Gaeltachta, dathchódaithe de réir céatadán na gCainteoirí Laethúla 2016

3. Conas is féidir liom na sraitheanna sonraí a úsáid?

Moltar an modh seo a leanas a úsáid le bogadh idir sraitheanna sonraí an mhapa agus eolas a fháil fúthu.

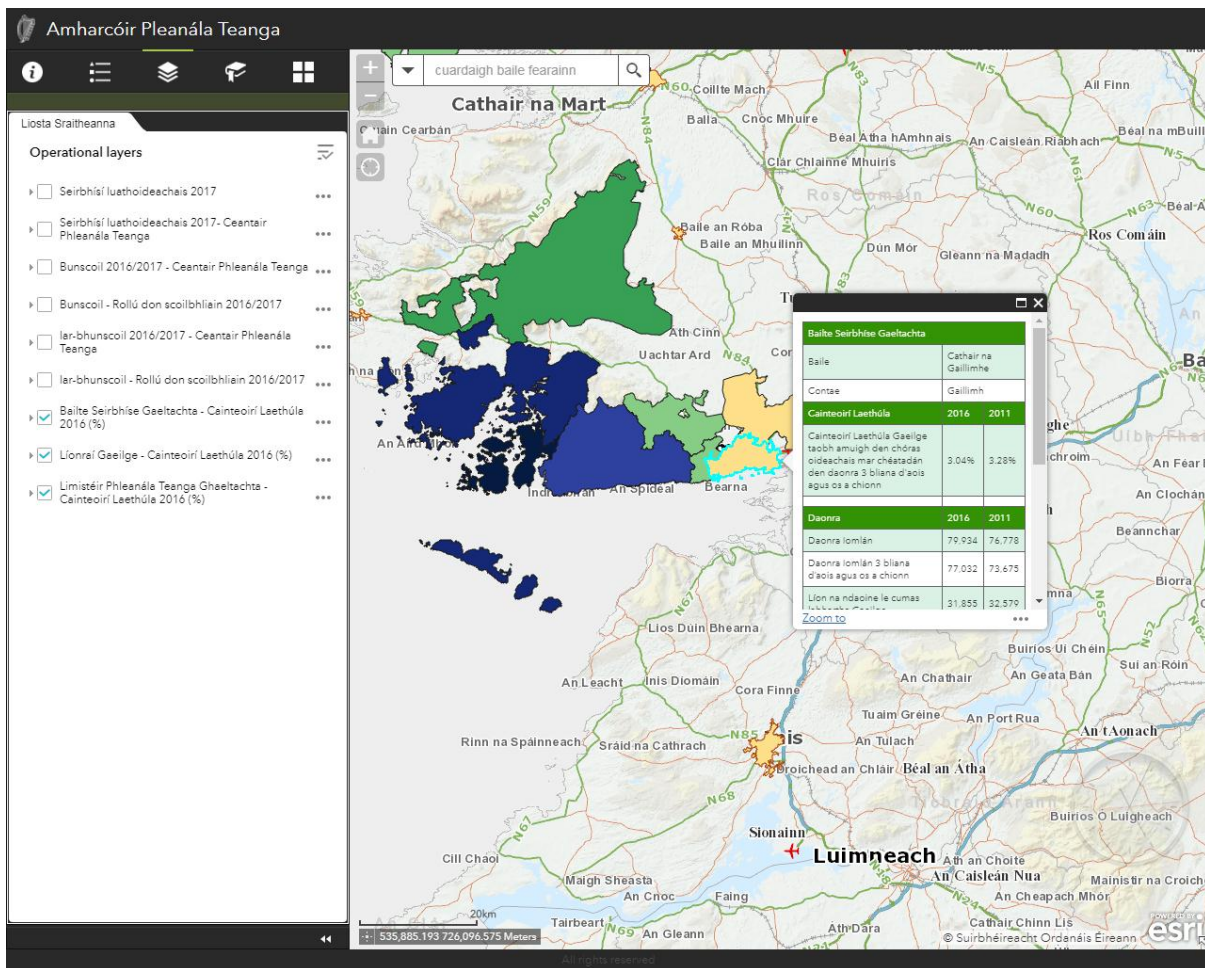
1. Cas air sraith sonraí an mhapa atá uait

Cliceáil an boiscín taobh le sraith sonraí an mhapa atá uait sa phána ar an taobh. Beidh sraith sonraí an mhapa le feiceáil anois i bpríomhfhuinneog an mhapa. (Moltar do dhaoine atá á úsáid den chéad uair an tic a bhaint de gach sraith seachas an ceann a bhfuil suim acu inti, mar atá le feiceáil sa seat den scáileán thíos. Ciallóidh sé seo nach mbeidh ach sraith amháin ghníomhach le feiceáil i bhfuinneog an mhapa.)

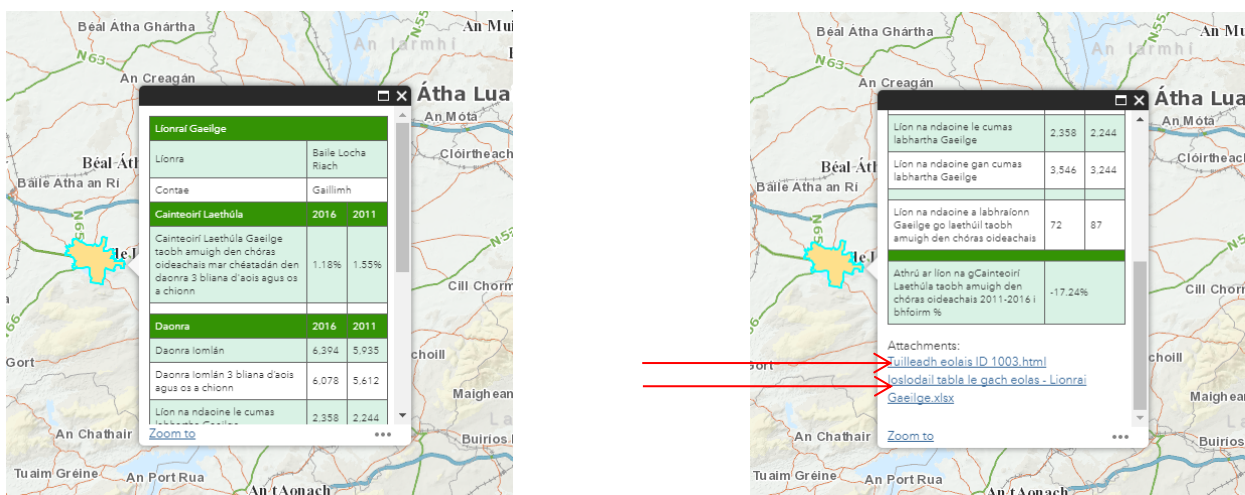

2. Sraith sonraí ghníomhach an mhapa a cheistiú

Níl le déanamh ach cliceáil ar an gceantar ábhartha i bpríomhfhuinneog an mhapa. Tiofaidh fuinneogín aníos agus beidh sonraí staidrimh ábhartha ón daonáireamh le feiceáil inti.

Tá eolas níos sonraí ar fáil ach cliceáil ar 'Tuilleadh eolais' nó 'Íoslódáil tábla le gach eolas' ag bun an bhfuinneogín eolais.

Osclaíonn an nasc ‘Tuilleadh eolais’ fuinneog nua le briseadh síos níos sonraí ar an daonra de réir cumas agus minicíocht labhartha Gaeilge.

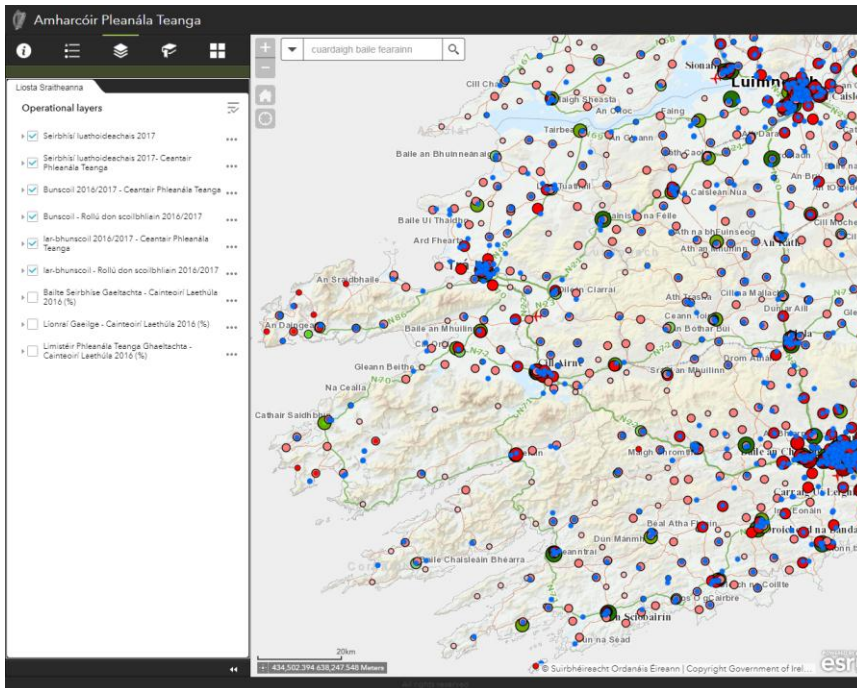
Airíonna	Attributes	Daonáireamh 2016	Daonáireamh 2011
Limistéar Baile Líonra:	Cathair Chorcaí		
Contae:	Corcaigh		
Cainteoirí Laethúla	Daily Speakers		
Cainteoirí Laethúla Gaeilge taobh amuigh den chóras oideachais mar chéatadán den daonra 3 bliana d'aois agus os a chionn	Daily Speakers of Irish outside the education system as percentage of population aged 3 years and over	1.36 %	1.49 %
Daonra	Population		
Daonra Iomlán	Total Population	208669	198582
Daonra Iomlán 3 bliana d'aois agus os a chionn	Total Population aged 3 years and over	201086	190674
Daonra an Limistéir de réir cumas labhartha Gaeilge	Population of Area by ability to speak Irish		
Líon na ndaoine le cumas labhartha Gaeilge	Number of people with ability to speak Irish	82199	83910
Líon na ndaoine gan cumas labhartha Gaeilge	Number of people without ability to speak Irish	112690	102401
Daonra an Limistéir de réir minicíocht labhartha Gaeilge	Population of Area by Irish speaking frequency		
Labhraíonn Gaeilge go laethúil taobh amuigh den chóras oideachais amháin	Speaks Irish daily outside education system only	1888	2044
Labhraíonn Gaeilge go laethúil taobh istigh agus go laethúil taobh amuigh den chóras oideachais	Speaks Irish daily within and daily outside education system	839	799
Labhraíonn Gaeilge go laethúil taobh istigh den chóras oideachais amháin	Speaks Irish daily within education system only	21951	21556
Labhraíonn Gaeilge go laethúil taobh istigh agus anois agus arís taobh amuigh den chóras oideachais	Speaks Irish daily within and occasionally outside the education system	434	585
Labhraíonn Gaeilge go seachtainiúil lasmuigh den chóras oideachais amháin	Speaks Irish weekly outside education system only	5000	5212
Daonra an Limistéir de réir cumas labhartha Gaeilge	Population of Area by ability to speak Irish		
Daoine le cumas labhartha Gaeilge mar chéatadán den daonra 3 bliana d'aois agus os a chionn	People with ability to speak Irish as percentage of population 3 years of age and over	40.88 %	44.01 %
Daoine gan cumas labhartha Gaeilge mar chéatadán den daonra 3 bliana d'aois agus os a chionn	People without ability to speak Irish as percentage of population 3 years of age and over	56.04 %	53.7 %
Daonra an Limistéir de réir minicíocht labhartha Gaeilge	Population of Area by Irish speaking frequency		
Daoine a labhraíonn Gaeilge go laethúil taobh amuigh den chóras oideachais amháin mar chéatadán den daonra 3 bliana d'aois agus os a chionn	People who speak Irish daily outside education system only as percentage of population 3 years of age and over	0.94 %	1.07 %

Is féidir sprébhilleog a íoslódáil a thugann briseadh síos iomlán ar dhaonra na Limistéir, Bailte Seirbhíse nó Líonraí de réir cumas agus minicíocht labhartha Gaeilge ach cliceáil ar ‘Íoslódáil tábla le gach eolas’.

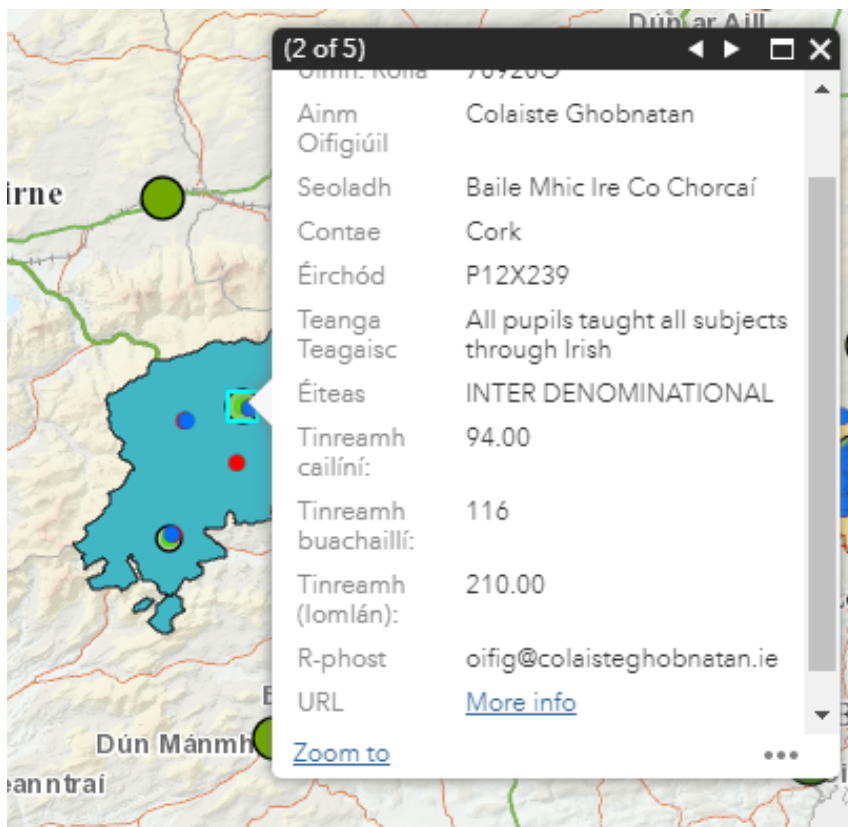
Irish Term	Limistéar Pleanála Teanga Ghaeltachta	Contae
English Equivalent Term	Irish Language Planning Area	County
Ainm Réimse/Field Name	Limistéar	Contae
Area	Area	County
Irish Language Planning Areas	Cleire	Cape Clear
Limistéar Pleanála Teanga Ghaeltachta	Múscraí	Muskenry
	Tuaisceart Dhún na nGall	North Donegal
	Gaith Dobhair, Rann na Feirste, Anagaire agus Loch an Iúir	Gweedore, Bannafast, Annagary and Loughanure
	Cloich Chionnaola, Gort an Choice, An Fál Carrach agus Machaire Rabhartaigh	Clochaneely, Gortahork, Falcarragh and Magheraoraty
	Na Rosa	The Rosses
	Aranmór	Aranmore
	An Ghaeltacht Láir	Mid Region Gaeltacht
	Dún na nGall Theas	South Donegal
	Toraigh	Tory
	Oileáin Árann	The Aran Islands
	Ceantar na nOileán	The Islands Region
	An Chestnú Rua	Carraige
	Conamara Láir	Central Connemara
	Cois Fharráige	Cois Fharráige
	Maigh Cuilinn	Moycullen
	Beama agus Cnoc na Cathrach	Barna and Knocknacarragh
	Orbhear Chathair na Gaillimhe	Galway City East
	An tEochréidh	An tEochréidh
	Ciarraí Thiar	West Kerry
	Ciarraí Theas	South Kerry
	Maigh Eo Thuaidh	North Mayo
	Maigh Eo Thiar	West Mayo
	Dúiche Sheoilgeach agus Tuar Mhic Éadaigh	Joyce Country and Tourmakeady
	Ráth Chairn agus Bailte Ghrib	Rathcarran and Gibstown
	Na Déise	Decies

3. Eolas a fháil faoi scoileanna agus seirbhísí luathoideachais

Tá eolas curtha ar fáil ag Pobal agus an Roinn Oideachais agus Scileanna maidir le seirbhísí luathoideachais, bunscoileanna, agus iarbhunscoileanna.

Cuirtear eolas ar fáil maidir le rollú, teanga teagaisc agus éiteas na scoileanna, chomh maith le seoladh ríomhphoist na scoileanna agus nasc chuig suíomh idirlín na Roinne Oideachais.

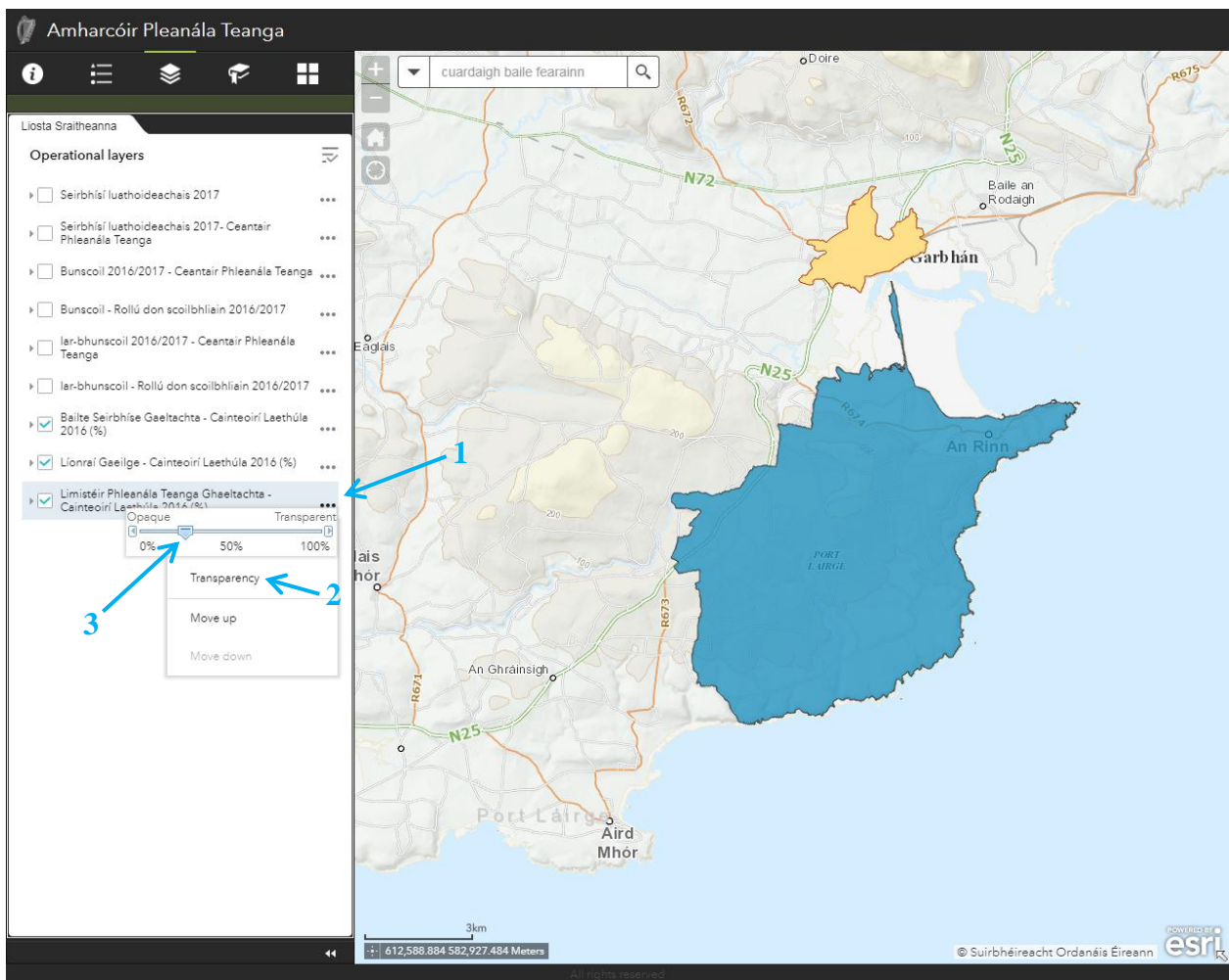

4. Trédhearcacht sraithe a athrú chun an bonnmhapa a fheiceáil faoi.

Is féidir trédhearcacht aon sraith a athrú. Nuair a dhéantar sraith níos trédhearcaí, is féidir an bonnmhapa, agus ainmneacha na mbailte agus sráidbhailte a fheiceáil faoi.

Déantar trédhearcacht na sraitheanna a athrú mar seo a leanas:

1. Cliceáil ar an trí phonc in aice le hainm na sraithe.
2. Cliceáil ar 'Transparency' sa roghchlár anuas.
3. Bog an sleamhnán go dtí go bhfuil gnéithe tíreolaíocha an bonnmhapa le fheiceáil.

4. Cén cineál bogearraí a úsáideadh agus cén fáth a bhfuil focail faoi leith ann i mBéarla?

Is iad ArcGIS Desktop (v. 10.3) agus ArcGIS Online na bogearraí a úsáideadh. Mar gheall gur úsáideadh feidhmchlár as an bpointe boise leis an amharcóir a chruthú tá píosaí áirithe den téacs cruachódaithe san fheidhmchlár agus ní féidir eagarthóireacht a dhéanamh orthu. D'fhéadfadh foinse na sonraí atá i gceist a bheith mar chúis don Bhéarla chomh maith.

Naisc Úsáideacha

An Phríomhoifig Staidrimh (CSO): <http://www.cso.ie/en/baile/>

Uirlis Léarscáilithe Idirghníomhach (SAPMAP) <http://census.cso.ie/sapmap/>

Suirbhéireacht Ordanáis Éireann: www.osi.ie

Logainm.ie: <http://www.logainm.ie/ga/>

An Roinn Cultúir, Oidhreachta agus Gaeltachta

Eanáir 2018